

REDACȚIA

Arad, Deal Ferenț-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an . . . 20 cor.
pe 1/2 an . . . 10 "
pe 1/4 an . . . 5 "
pe o lună . . . 2 "

N-rii de Duminecă pe an 4 coroaie.

Pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Manuscrise nu se înapoiază.

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deal Ferenț-utca nr. 20

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 b. de fiecare publicațiune

Atât abonamentele, cât și insertiunile sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Scrisori nefrancate nu se primesc

Număr de Duminecă

Nr. 17

Anul VII.

Dieta țării.

Părinții patriei, cum li-se mai zice, deputații din Dieta țării, se răsboiesc între dinșii și nu mai ostensesc în silințele ce și le dau de a face cu nepuțință mersul înainte a carului statului.

Opoziția adevăată, kossuthiștii mai ales, au cumpenit așa lucrul, că țara a ajuns în afară de lege. S-au întors așa zicând, vremurile lui Bánffy, trăim tot în vreme ca și aceea care a rupt gâtul stăpânirii celui mai mare șovinist.

Gospodarii țării, ministri, stau în scaunele lor, guvernează fără budget; așa că nici dările nu pot fi încasate prin execuție, nici la oaste nu pot fi luați feciorii. Țara nu are prin urmare puțința de a-și aduna mijloacele de trebuință, nici nu-și poate întregi armata.

Și pe când așa stau lucrurile, ministri, cari n-au fost în stare să împiedice intrarea țării în stare în afară de lege, stau pe locurile lor și nădăduiesc să înfringă puterea opoziției kossuthiste cu răbdarea și cu așteptarea. Kossuthiștii la rîndul lor, de fel nu se arată a se îmbliși, ci atacă pe cei dela cărmă în chipuri ne mai pomenite.

Care pe care o să biruiască, — usua va alege. Dar pe senine, nu mutia vreme o să mai dureze cărmuitorii hărțuiți la frânele țării...

Starea asta de lucruri e nesănătoasă, dar în afară de asta ne înfățișează într-o lumină foarte tristă felul de a lucra pentru patrie a părinților patriei.

Felul cum vorbesc și cum se vorbeste în dietă, nu s'a mai pomenit până acuma în țara aceasta.

După cele petrecute în ședința dela 6 Maiu, atâta a rămas ca să se ia la bătaie să facă un iureș ca de război deputații între dinșii.

Ședința a ținut până la orele 5 seara și de mai multe-ori a fost nevoit președintele să o suspendeze; apoi tot cu clopoțelul în mână, avea să cheme la ordine când pe unii când pe alții, pentru vorbele cu cari se cinsteau guvernamentalii și opoziționiștii.

N'a fost dezbateri, ci a fost mai mult ceartă, în care se auzeau numai vorbele câte unuia care sbiera mai tare. Huiduelt și sgomot, ca în lavra ovreiască, — așa a fost ședința dietei dela 6 Maiu.

Ca semn al stării de lucruri, și a felului de luptă dintre părinții patriei, eată vorbele pe cari le-a aruncat deputatul Kubik Béla primului ministru și partizanilor săi:

— Aceștia și pe tații lor și-i-ar omorî. Nu le vom suferi infamial!

Eată icoana în care se prezintă dieta țării, eată drumul pe care merg părinții patriei, cum cred ei a reprezentat interesele țării și neamurilor ei.

Guvernul se face a nu simți că i-a sosit timpul de ducă; ear kossuthiștii năvălesc orbește, fără să le pese dacă țara piere.

Sărbătoarea Diecesei Aradului.

Hirotonia episcopului Aradului.

Sibiu, 6 Maiu n.

Marți seară la 6 ore s'au început ceremoniile religioase, prescise la hirotonia de arhieriu al eparchiei aradane, Preacuvioșia Sa archimandritul Ioan Ignatie Papp, spre care scop au sosit la Sibiu încă de alaltăseară dignitarii bisericești ai eparchiei Aradului, a Caransebeșului, în frunte cu Preasăntia Sa episcopul Nicolae Popea al Caransebeșului și însoții de delegații eparchiei aradane.

Serviciul s'a început la 6 ore, cu vecernia, în biserica parochială din suburbiul josefin, servind Preacuvioșia Sa noul episcop, cu protopresbiterii Ioan Papp (Sibiu) și Vasile Beleş (Arad), ear Inalt preasăntia Sa metropolitul și Preasăntia Sa episcopul Nicolae au asistat la serviciu a locurile rezervate arhierieilor. Ecteniile diaconale au fost rosite de diaconii Dumitru Câmpian și Iosif Enescu. După „Mărirea“ dela stichoavnă s'a rostit ectenie și pentru noul alesul episcop, care după otpust desbrăcând odăjdiiile a luat loc lângă tronul arhieresc, pe când Preasăntiții ceilalți doi arhierii ocupaseră loc la masa pusă în mijlocul bisericeii, pe care era: evangelia, crucea, 2 lumini aprinse, o sticlă cu vin roșu, 3 pahare și o tasă cu trei prescuri. După prezentat în fața alesului și câmpian s'a scut peșteră prin care se comunică acesora, ca să se auză și să se vadă vrednic de treapta arhierescă ear M. S. Domnitorul i-a întarit alegerea de episcop al eparchiei Aradului, Orășii-mari, Ienopolei, Hălmașului și părților adnexe din Banatul-Timișan.

Alesul răspunde, că primește cu mulțumire vestea și se supune votului sinodului eparchial și hotărârii Prea înalte, promițând că va păstori cu tot zelul și va conduce în fapte bune turma cuvântătoare din eparchia numită. După acest răspuns și promisiunea alesul merge în mijlocul bisericeii și ocupă loc la masa arhierieilor. S'au rostit apoi obiceiurile polichroane pentru Domnitor, pentru cei patru patriarhi, pentru metropolitul Ioan, pentru episcopul Nicolae, pentru metropolitul, archiepiscopul, episcopul și tot clerul, pentru noul episcop și diregătoriile militare, civile și pentru popor. Fie-cărui polichron cântăreț răspundeau cu „mulți fericiți ani“, ear arhierii și noul episcop închină în sănătatea celor amintiți în polichron.

După acestea a urmat vecernia mare împreună cu litie și priveghiere, după tipicul Rusaliilor, prescise la hirotonia de arhieriu. Serviciul s'a terminat la 8 oare și 10 minute.

În decursul sfintei liturgii de Mercuri s'a făcut apoi adevărata hirotonie.

La orele 9 sosește la biserică I. P. S. Sa Metropolitul Ioan, însoțit de P. S. Sa episcopul Nicolae al Caransebeșului. La intrarea în biserică îi primesc, îmbrăcați în ornate, Preacuvioșii Lor Archimandritul Ioan I. Papp, Musta, Dr. Il. Pușcariu, P. C. S. protopopul Ioan Papiu, Vasilie Beleş, Dr. Trailescu, ieromonahul Dr. Miron E. Cristae și diaconul Câmpian și Enescu. Cântările liturgice le-a cântat corul mixt al dlui T. Popovici.

Se face îmbrăcarea Arhierieilor.

După îmbrăcarea diaconiilor, având în mână — unul dichierul ear celalalt trichierul, — se postează în ușa împărătească, rostind diac. Câmpian la adresa mitropolitului: „Așa să lumineze lumina înaintea oamenilor, ca vîzînd faptele tale cele bune, să preamărească pe Tatăl nostru cel din ceruri“ etc. Înaintea apoi ambii până în naos și predau mitropolitului luminările, care binecuvîntă cu ele

poporul, și împreună cu celalalt arhieriu iau Toc pe foteliile din mijlocul bisericeii, fiind întins înaintea lor un covor pe care e brodat chipul vulturului.

E condus acum din altariu alesul și după-ce diaconul Câmpian zice: „Poruncind poruncește, Inaltpreasfîntite Stăpâne!“, P. C. Sa Archimandritul Musta îl presintă Arhierieilor cu cuvintele:

„Cu umilință se presintă Inaltpreasfîntiei Tale spre hirotonie iubitul de Dumnezeu, preacuviosul archimandrit Ioan, ales și întarit episcop al eparchiei Aradului, Orășii-mari, Ienopolei, Hălmașului și părților adnexe din Banatul-Timișan, și se pune Inaltpreasfîntiei Tale spre grațioasă dispozițiune.“

Mitropolitul întreabă:

„De ce ai venit și ce ceri?“

Alesul răspunde:

„Am venit să cer hirotonie cu preasfîntitul dar arhieresc.“

Mitropolitul:

„Dar cum crezi?“

Alesul rostește simbolul credinței, după care mitropolitul îl binecuvîntă de trei-ori zicînd:

„Darul lui Dumnezeu Tatăl și al Domnului nostru Isus Christos și al Duhului sfânt să fie cu tine.“

Diaconul conduc pe alesul până ce ajunge să stea pe mijlocul vulturului, și după ce a fost binecuvîntat de P. S. Sa metropolitul, se pune în genunchi și se închină cu crezi despre intrarea Fiului și Cuvîntului lui Dumnezeu?“

Alesul rostește partea referitoare din dogma despre Treime și despre

dogma despre Treime și despre Treime Treim și cu respingerea eresurilor lui Arie, Machedonie și Nestoriu, după care mărturisire diaconul înaintea cu el până la capul vulturului și earășii îl presintă Arhierieilor. Mitropolitul îl întreabă:

„Mai spune-ne: cum crezi despre canoanele s. apostoli și ale s. părinți? ear alesul răspunde cu declarația, prin care-și precizează mărturisirea credinței și misiunea arhierescă. Predă apoi mitropolitului declarația, scrisă și subscrisă de el însuși, spre a fi alăturată la acte. După acestea mitropolitul îl binecuvîntă; el se închină de trei-ori arhierieilor și le sărută mâna, ear ei îl sărută pe frunte. Covorul e dus acum înaintea icoanei Mântuitorului, unde alesul stă până la „Sfinte Dumezeule“, când e condus în altariu spre a fi hirotonit. Hirotonia e la fel ca și la preoți, fiind numai rugăciunile mai multe. Se continuă apoi liturgia, ear după terminare se desbracă toți trei de odăjdii, metropolitul și episcopul Nicolae iau loc pe foteliile în mijlocul bisericeii, de unde mitropolitul ține nou hirotonitului o alocuție și-i predă cărja arhierescă.

Drept răspuns nou alesul rostește o cuvîntare bine simțită. Mitropolitul și episcopul Nicolae ies din biserică, ear nou episcop împarte anafora.

Actul hirotonirii e terminat.

Sosirea la Arad.

Din Sibiu P. S. Sa episcopul Papp a plecat Joi dimineața, însoțit de d-nii Dr. N. Oncu, P. Truța, protopopul G. Popovici, Dr. Trailescu, V. Beleş, N. Roxin, T. Păcală și asesorul consistorial Andreiu Horvat.

Întăia primire sărbătorească i-s'a făcut la Soborșin, unde a călcat pe teritoriul Diecesei sale. Mulțime de credincioși așteptau în gară, în frunte cu noul protopop. Corul școlarilor, condus de învățătorul Pr. Givulescu, a

cântat induioșator „Pe stăpânul și arhieriu nostru“. P. S. Sa a mulțumit cu ochii scldați în lacrimi.

Tot la Soborșin a ieșit spre întâmpinarea Episcopului și o delegație de peste Murăș, în frunte cu asesorul consistorial și deputatul sinodal Virgil Tomici.

La Radna earășii lume multă. Impunătoare a fost însă primirea din gara Aradului și la reședință. La gară au ieșit toți cărturarii români din Arad, precum și preoți și învățători de prin satele vecine.

Trenul a sosit în gară la orele 4 și 6 minute. Urale puternice umplură vezduhul.

Vorbirea de bineventare a rostit-o asesorul consistorial Roman R. Ciorogariu.

Prea Sfîntia Sa episcopul răspunde cu dragoste. Publicul român, care umple peronul țării, aciamă.

D'acum va șir lung de trăsuri se îndreaptă spre biserică. Pe tot drumul sta public numeros.

La biserică. În sunetele clopotului se auză că episcopul a sosit la ora 12 de P. S. Sa, noul și chirotonit episcop își face intrarea în catedrală, unde după o scurtă rugăciune se urcă pe amvon și ține o vorbire, reamintindu-și că înainte cu trei zeci ani în această catedrală a slujit întăia oară la altarul Domnului, și toată viața sa bisericească aici s'a petrecut... Indemnă s'a simțit deci ca și ca episcop sfințit, întăiu la biserică să vină, să mulțumească lui Dumnezeu pentru harul său și cuvînt de dragoste să îndrepteze poporul care cu atăta căldură l'a primit. Arată apoi virtuțile după cari se va călăuzi, ca păstor.

Strigăte de „Trăiește!“ au acoperit cuvintele noului preot.

La Curtea Episcopescă a sosit la 5 fără un sfert. Dela biserică reformată și până la Curte, stau înșiruiți elevii și elevele dela școlile noastre. Toți și toate cu flori în mână și cu steaguri.

Ploaie de flori s'a aruncat asupra trăsuri P. S. Sale.

La stînga porții era postat corul seminarial, care a primit pe P. S. Sa cu imnul „Pe stăpânul și arhieriu nostru“.

Georgina Papp, elevă a școlii pedagogice, îmbrăcată în alb, a bineventat pe episcop în cuvinte scurte și călduroase și i-a oferit un frumos buchet din flori albe și cu panglică albă.

P. S. Sa Episcopul mulțumit cu părintească dragoste.

Traian Vațian, parochul Aradului și asesor consistorial, a ținut apoi următoarea vorbire:

Preasfîntite și ilustrisime dle Episcop!

Clerul și poporul din eparchia îndelung vedușită a Aradului, cu mult dor și cu neastîmpărată sete a așteptat să-și aibă și să-și vadă pe Inaltul său Păstor.

Inaugurarea monumentului lui C. A. Rosetti.

Duminecă a fost inaugurat în București monumentul marelui cetățean C. A. Rosetti, ridicat prin subscriere națională.

C. A. Rosetti este înfățișat șezând pe jetul său, cu pawa într-o mână, cu ziarul „Românul” în cealaltă și cu privirea ținută la viitorul ce întrevădea pentru Patria iubită.

Monumentul e așezat în piața ce poartă numele său, pe bulevardul Carol, și e datorit cunoscutului sculptor Hegel, care l-a executat în atelierul școlii de arte și meserii din Capitală.

Încă înainte de desvălire, o mulțime enormă era îngrămădită în jurul monumentului, așteptând momentul desvălirei lui.

Treptat, treptat încep să sosească școlile, diferitele societăți și corporațiunile meseriașilor.

În jurul monumentului erau depuse nenumărate coroane, printre care s'a remarcat aceea a M. S. Regelui, a clubului național-liberal, a coloniei franceze, a Adunării deputaților, a Senatului, a Camerei de comerț, a consiliului comunal, a societății corpului didactic primar din România, a consiliului de ministri, a societății Gutenberg, a Teatrului Național, a Uniunii comercianților de măcelărie, a societății Ion Cucezel, a comunei Botoșani, a Băncii Naționale, a Academiei Române, a județului Vilcea, a societății culturale macedonene române, a d-nei Sofia Candiano Popescu, a comerțului și industriei, a Imprimeriei Statului, a societății funcționarilor publici, a societății studenților în știință de Stat, a societății Peleş și Vârful cu dor, a ministerului de instrucție, a cercului comercial „Obolul”, a Sindicatului scriștilor, a personalului imprimeriei Statului, a soc. funcționarilor comerciali, etc. etc.

La orele 10, începe serviciul divin făcut de vicarul mitropoliei asistat de 3 preoți.

În tribună au luat loc: Înaltul cler, d-nii ministri, birourile Camerei și Senatului, Academia, Înaltul demnitari, primarul și consiliul comunal al Capitalei, Camera de comerț, membrii comitetului monumentului, Președinții delegațiilor așezți în Capitală, familiile descendenților lui C. A. Rosetti și presa.

În asistență s'a remarcat: familia Rosetti, d-na și dl Dim Sturdza, dl P. S. Aurelian Președintele Senatului, dl Ioan Kalinderu, dl V. Lascar ministru de interne, dl și d-na E. Costinescu ministru de finanțe, dl C. Stoicescu ministru de domeni, dl I. Brătianu ministru de externe, Sp. Haret ministrul de culte, dl M. Perakyde președintele adunării deputaților, dl Olănescu Ascanio, d-na și dl C. F. Robescu primarul Capitalei, dl Nicolaescu, secretar general la ministerul de interne, d-nii C. Nacu, P. Poni, P. Buescu, Em. Culoglu, G. Adamescu, inginer Hârjeu, E. Carada, dl Take Protopopescu, d-na și dl Dr. Cantacuzino, d-ra Pia Brătianu, Toma Stelian, dl Dr. Rimniceanu, dl și d-na N. Crătescu, Dr. Stoicescu, St. Moscuna, N. D. Moroianu, Iacob Negruzzi, etc. etc.

În tribuna presei erau reprezentanții tuturor ziarelor.

După terminarea serviciului religios, monumentul e desvălit.

Musica a intonat imnul național.

După aceea a luat cuvântul d-nii C. Nacu în numele comitetului monumentului, dl Dim. Sturdza, prim-ministru în numele guvernului, dl M. Pherekyde în numele parlamentului, dl Olănescu-Ascanio în numele Academiei, dl G. G. Assan, în numele Comerțului, dl I. G. Bibicescu, ca publicist și ca fost colaborator la „Românul” și dl Primar al Capitalei.

Dl C. Nacu face o scurtă privire asupra vieții și activității lui C. A. Rosetti, pe care-l dă ca pildă tineretului de astăzi și generațiilor viitoare.

În numele comitetului de inițiativă pentru ridicarea acestui monument, d-sa îl încredințează dlui primar și tot deodată aduce mulțumiri sculptorului Hegel, care l-a executat atât de bine.

Dl Dimitrie Sturdza, președintele consiliului de ministri, spuse că viața lui Rosetti a fost plină de fapte mari și că astăzi soarele cel cald al dreptății luminează pe acest aprig luptător pe tărîmul politic, cultural și național. Este bine ca faptele mari să nu se uite.

Enthusiastul discurs al dlui prim-ministru a fost foarte mult aplaudat.

Dl M. Pherekyde, președintele adunării deputaților, salută în numele Camerei și a Senatului memoria marelui și sincerului patriot, care a luptat o viață întreagă pentru a face pe cetățenii acestei țări conștienți de drepturile și de datoriile lor.

Dl Olănescu-Ascanio, vice-președintele Academiei, vorbind în numele acestei

instituțiuni, învederează rolul lui Rosetti pe tărîmul cultural al țării noastre.

Dl G. G. Assan, ca reprezentant al comerțului, depune la picioarele acestei statai prinosul de admirațiune și de vecinică recunoștință a industriașilor și comercianților români, cari nu vor uita niciodată că Rosetti a apărut drepturile lor, că el însuși a fost comerciant și prim-staroste al corporațiilor din Capitală.

Dl I. G. Bibicescu, în numele fostei redacțiuni a ziarului „Românul”, arată pe scurt neobosită activitate a lui Rosetti pe tărîmul ziaristicii românești, căldura cu care acest apostol îmbrățișa chestiunile vitale, voința lui de fier și sacrificiile ce a făcut pentru propășirea țării.

Oratorul a făcut să roiasă că pe acele vremuri ziarul „Românul” a fost o adevărată școală de civism și de abnegațiune, care a contribuit în bună parte la mișcarea de regenerare a României.

Dl C. F. Robescu, în numele consiliului comunal al Capitalei, declară că se simte fericit a primi acest monument și mulțumește comitetului de inițiativă.

Un popor care venerază amintirea celor distinși, este merit să meargă tot înainte pe calea progresului.

După terminarea discursurilor, școalele, sindicatele și societățile au defilat pe dinaintea monumentului.

† Ioan Popea.

Ioan Popea, profesor în retragere dela gimnaziul român din Brașov, a murit acolo la 1/14 Aprilie a. c., puține zile după ce își terminase ultima lucrare: „Casa părintească” editată în Biblioteca populară a Asociațiunii.

Despre viața valorosului bărbat extragem următoarele date din discursul funebrel, rostit la înmormântare de directorul gimnaziului din Brașov domnul Virgil Onițiu:

„Ioan Popea s'a născut în Satulung în 2 Iuliu v. 1839, ca fiu al părintelui Neagoe Popea și al soției Voica.

Prima instrucțiune a primit-o în comuna sa natală dela învățătorii George Manole și Procopie Deac. După anul agitați al revoluțiunii tinăru lui își conștină învățătura întreruptă, trecând la școala primară evanghelică luterană, apoi la școlile noastre centrale din Brașov. În timpul dela 1852 până 1856 dînsul face cursurile gimnaziului inferior la gimnaziul nostru, atunci încă numai de 4 clase.

Era epoca de însuflețire a redeșteptării naționale pe atunci, însuflețire, care a pus basă, atator instituțiuni culturale românești în Brașov. Zînic îl vedea tinărul Ioan Popea pe venerabilul Ioan Popasu, cum aleargă

șăra pregătîndu-se însuflețire în jurul său și muncind cu zel de apostol la realizarea idealului său românesc, zînic auzia glasul învâpăiat de dragoste de neam al profesorilor săi plini de mândria lui lor vocațiunii și în zile mari de sărbătoare vedea față în față maiestruoasă figură a marelui arhitect Andrei, care venia să însuflețea iubitorii săi Români din Brașov forțele nouă în titanica lor luptă pentru lumina națională. Aerul acesta idealistic, în care răposatul își face prima școală, a fost de covârșitoare înălțare asupra firei sale blânde. Anii petrecuți în școala din Brașov tocmai în această primă epocă a ei, și-au imprimat pentru totdeauna pecetea lor în sufletul lui Ioan Popea, al acestuia abnegat simțier al idealismului, al moralei și al virtuților nobile.

Gimnaziul superior l-a absolvat în anul 1860 la institutul evang. luteran din Brașov.

Ioan Popea urmîndu-și firea sa blîndă contemplativă și religioasă, se dedică studiilor teologice, a căror basă și-o câștigă în institutul nostru teologic din Sibiu în anul școlari 1860/61 și 1861/62. În anul următor face praxă în cancelaria consistorială, unde admirațiunea lui față de marele Andrei, o notă caracteristică a întregii sale individualități, se potentează până la cea mai ideală venerațiune.

Marele Andrei recunoscînd talentul tinerului teolog absolut și mai cu seamă curățenia morală a sufletului său, îl trimite în anul 1863 cu stipendiu la Lipsca, pentru ca să-și completeze studiile teologice. Timp de 2 ani de zile tinerul Ioan Popea studiază la Lipsca paralel teologia și filosofia, ascultînd cursurile celebriștilor: Kahnis, Luthardt, Brückner, Drobisch, Ahrens și alții.

Era la anul 1865. La gimnaziul din Brașov era mare lipsă de profesori. Și astfel se gura se văzîndemnat a-l chema pe Ioan Popea încă înainte de ce și-ar fi putut termina studiile superioare, și a-i oferi o catedră de profesor la gimnaziul nostru.

De atunci activitatea lui s'a desfășurat în toată a ei bogăție în mijlocul nostru. O uriașă și mănoasă lucrare. Timp de 35 de ani propagă Ioan Popea cuvîntul lui Dumnezeu și al neamului românesc, ca profesor de religie și de limba și literatura românească, timp de 35 ani samănă el în rînduri-rînduri de tinere generații sentimentul religios, iubirea virtuților, admirațiunea caracterelor morale și dragostea cătră tot ce e românesc.

Caracterul religios moral și conștiința vie națională, — eată idealul său pedagogic iată ținta la care a îndreptat zînic ochii și inimile miilor săi de elevi. Și cine l-a cunoscut, știe prea bine în ce înalt grad a înțrunit el în persoana sa proprie acest ideal, — un lucru, care ne explică admirațiunea și iubirea tuturor elevilor săi, pentru cari memoria lui, sfîntă și în veci neuitată va fi.

Dornic de bine, dornic la orice acțiune nobilă, însuflețit pentru orice cauză ideală activitatea lui Ioan Popea nu s'a putut mîrgini între cei 4 păreși ai școlii. El avea un capital spiritual cu mult prea bogat

Poesii populare.

Din Foent (Toronto).

Frunză verde din Bănat
Măndruța s'a laudat
Căre poale 'n șose lași
Și 'i drăguță la dot frați,
Și are poale foarte lungi
Și 'i drăguță la dot prunci,
Și are laibăre cu foș
Și-un drăguț cu șasă bot.
D'am aflat o de minciună
Căre laibăr cu o foaie
Și un drăguț numai cu o oaie.

Spusu-ți am măndruță fie
Să-ți faci colibață 'n vie
Să 'mi fi dragă numai mie,
Tu și-ai făcut de pelin
Să fi dragă la stăin,
Pelinu-ți pelin amar
Străinul e foc și jar;
Și și-ai făcut de bejor
Să fi dragă tuturor,
Fă-ți tu măndră de lămăe
Să 'mi fi dragă numai mie.

Frunză verde de dudău
Câte mândre-am avut eu
N'o avut solgebirău.
Dar mai câte am lăsat
Nu se sîia în Bănat,
Dar acum câte am eară
Nu se sîia într'o țeară.

Pău' ieram de nu iubeam,
Unde mă culcam, durmeam,

Dar acum de când iubesc
Pe pat nu mă odihnesc.

Frunză verde nucă sacă
Dragu mi-î fata săracă
Căci ea lucră de să 'mbracă
Și mi-î drag numai cu nucă
Și mândra cu grol în bucl,
Și mi-î drag mărul cu frunză
Și măndruța cea năltuță,
Și mi-î drag frunza de plop,
Și măndruța de mijloc.

Frunză verde de nua
Am plecat la mândra mea,
Când fusei pe lângă ea
Murgu-î prinsă-a rînceza
Și mândr'afară eșia,
Legal murgul de fereastră
Dădut bură seara 'n casă,
Mândra-îi puse cina pe masă
Mândra hîntă m'ă cunoștea
C'am cinat și la alta,
Eu mă juram și nu prea,
Ea credea că-î chiar așa.

Frunză verde de cucuță
Mândră, tu ești prefăcută,
Toți vecinii te sîrută,
Te sîrută în obraz
Ca mie să-îmi faci necaz.

Frunză verde ruptă 'n trei
Eu cunosc voia mândrii
Căci eu mine s'ar iubi,

Nu 'ndrăznește a vorbi,
Și cu mine și cu altul
Numai să n'o știe satul
Că 'l la sîrutat ca dracul.

Frunză verde de lămăe
Vai de mine ce să fie
C'ăștept bătăia să vie,
Bătăia cel dela deal
Ar veni, dar n'are cal.

Bată-te măndruță bată
Nouă slujbe dintr'odată,
Că pe mine m'at lăsat,
Și-n grea boală m'at băgat,
Dar eu alta n'am ce-î face
Făr' te blăstăm cum îmi place,
Să șezi tot lângă părinți
Nici când să nu te mîriți,
Câte boale sunt în lume
Toate la tînt să s'adune,
Și pe tînt să te bolească
Nouă doctori te pîrăscă,
Șapte popi să te cetească
Nime nu te lecuiașcă,
Când o fi de primăvară
Patru înși te scoat'afară,
Dai de cap, dai de picioare,
Când la umbră, când la soare,
Nici atunci nu-ți fie bine,
Pîn' n'oi veni eu la tine
Să dau mîna să te iert
Că și-am fost drăguț cu drept.

Culese de Alexandru Murgu,
econom.

Din Vincove (Slavonia).

Dragostele tinerele
Nu să fac din mere rele,
Ci din brațe frăgezale
Și din buze subțirele.

Nevasta care iubeste
Școală noaptea și cărpește
Și ziua se primenește,
Dar din horă nu lipsește,
Sare ca o căprioară
Ea din mîni pare-că sboară
Ca o pasăre ușoară,
Plîng copil, ei nu-î pasă
Nici de casă nici de masă,
Vai de dot ce se iubesc
Și-ntre alții nu 'ndrăznesc.

Ioșif Golya,

Din Fața Petri.

Când te duci bade la tîrg
Nu-ți da banii pe urt,
Ci ia seama pe ce dai
Că urt 'acasă ai.

Hai bărbate la ospăț
Că furca m'o făcuu bîț,
Și am avut șasă fuioare
Tot li-am dat la torcătoare,
Trei li-am făcut spălătoare,
Și am avut și vr'o dot călți
Și am așternut pe sub mîți.

Culese de Precup Cotora.

si vast si ținea să-l cheltuiască tot pentru binele obștească.

Astfel liveдем desfășurând o activitate rodnică în sineoadele arhidiecezane, ca deputat sinodal, îl vedem ca president al reuniunii învățătorilor din protopopiatul Brașovului, muncind neobosit la ridicarea nivelului învățământului nostru primar, îl vedem ca redactor al foaiei „Școala și Familia”, urmărind același fel al luminării neamului nostru.

Și lăsatu-ni-a posterității, „vere perennis” o colecție bogată de lucrări literare-științifice și didactice, care constituie o scumpă moștenire pentru urmașii săi din neam în neam.

La anul 1900, Ioan Popea trece la pensie. Dar sufletul său și în acest timp de retragere, nedespărțit rămâne de școala iubită la care a muncit 35 de ani ca profesor. Venerabilul bătrân venia foarte adese la școală, ca să asiste la prelegeri și să convorbescă cu iubii săi colegi. O senilitate binefăcătoare se întindea atunci totdeauna în jurul său și dragostea lui nemărginită pentru cariera dascălească, bucuria ce o avea pentru progresul tinerilor și voiciumea lui să exercite influență încurajatoare și înălțătoare asupra spiritelor oboșite de munca zilei, de multe-ori degustate de decepțiile vieții.

În fine mai întregim aceste date cu însirarea publicațiilor principale ale lui I. Popea. Ele sunt: Carte de citire pentru cl. I. II. gimnasia și reală, 1885-97, 4 ediții; Religiozitatea creștină, mai multe ediții; Influența binefăcătoare a casei părint. asupra caracterului indivizilor; Greșelile în creșterea copiilor; Cultura adevărată; Idealele studentului român, etc...

Congregația comitatului Timișorii.

— Raport special. —

Luni s'a deschis congregația de primăvară a comitatului Timișorii.

Interesul cel mai mare l-a stăruit o propunere comandată, făcută de Dr. Vargies Imre cu privire la situația politică. Firește comitatul Timișorii cunoscând de spiritul său reacționar la serviciul guvernului, a grăbit a primi moțiunea care condamnă obstrucția și să exprime *incredere neclintită față de șeful guvernului Széll Kálmán.*

Sedința s'a deschis la 9 ore. La propunerea vicișpanului Kabdebo Gergely, se constituie o comisiune de 5 membri care să poartă pe șașpan la sedința. În comisiunea aceasta se alege sub conducerea lui Dr. Josif Gall *magnatul român, Szély Kálmán, hr. Rajasich György Pavlovics István și Voicu Hamsea, protopopul Român din Lipova care este membru în partidul național Român, omul de încredere totodată a domnului Alexandru Mocsonyi.*

Șișpanul Molnár Viktor la intrarea în sală este primit cu ovăși.

Deschizând sedința în cuvântul Dr. Vargies Imre pentru a și desvolta propunerea înaintată cu două zile înainte. La sfârșitul vorbirii după ce vestejește obstrucția opoziției, prezintă următorul proiect de concludență:

„Cetățenii comitatului Timișorii cu îngrijorare patriotică au privit până acum lupta nejustificată nici prin procedura guvernului nici prin situația politică, pe care minoritatea corpului legislativ a dus-o și care în ultimile ei consecințe este resturnarea parlamentarismului, baza noastră constituțională.

Pentru cuvântul însă că constituționea noastră trebuie păstrată intactă între toate împrejurările, pentru că numai unitatea sa ne asigură garanții că drepturile naționale pot fi apărute și în caz de lipsă elurată; congregația comitatului consideră de *aducătoare de pericol lupta opoziției ce decurge actual — decisiunea guvernului de a apăra față de opoziție constituția și de a nu ceda în fața terorismului minorității o aprobă și pentru această votează guvernului și în special capul acestuia ministrului președinte Széll Kálmán încredere.*

Imediat după propunător a luat cuvântul magnatul Gall sprijinind propunerea de încredere pe seama stăpânului Széll care în special pe noi Români ne obliguește cu atâta bunăvoință. Magnatul Gall a insistat în vorbire mai cu seamă asupra împrejurării că se pot suporta și noile sarcini, că poporul nu e așa de mult îngreunat încât să nu mai poată suporta. E îngrijit și el apoi de soarta parlamentarismului și a constituției, care, veșt doamne, spre marea pagubă a Românilor e amenințat cu perire și în urmă plin de necondiționată încredere și pătruns de evlavioasă stimă votează și el încredere sugrumătorului Românilor care

mai șovinist decât predecesorii săi a dictat unui ziar Românesc ca să-l poată omori amendă de 11000 cor.; acestul providențial bărbat îl votează încredere. (Avem și noi un magnat, asta-l adevărat! N. Red.)

Al treilea orator este baronul George Stoianovits, o uscătură de viță sârbăscă care a venit cu contra propunere ca să nu se condamne obstrucția peste tot ci numai obstrucția în contra indemnitații ce priicuneste ex-lex-ul căs obstrucția încontra proiectelor militare este luptă patriotică.

„Opoziția — zice sârbul renegat — pretinde ca limba de comandă să fie maghiară în armată, că steagurile oastei să fie provăzute cu embleme și culori maghiare. Fiecare maghiar simpatizează cu pretențiunile acestea (O credem! N. R.) Aceste pretenții voeste opoziția ale octroa asupra majorității. Toți avem dorința de a zidi statul național unitar maghiar.

Fie valah (Protopopul Pepa intrerupe: Român!) fie sârb, fie neamț ori slovac toți laolaltă suntem maghiari, credincioși statului național maghiar. Nici majoritatea liberală nu este împrietinită cu proiectele militare.

Între patru ochi o declară aceasta cei mai mulți deputați guvernamentali Pentru cuvintele aceste nu se poate condamna obstrucția desfășurată în contra proiectelor militare.

Se naște o discuție care durează peste 3 ore și la care participă mai mulți oratori.

Făcându-se apoi votare, moțiunea lui Vargies Imre se primește cu 110 voturi în contra 18 voturi date pentru propunerea lui Stoianovits.

A urmat la ordinea zilei raportul vice-comitetului. Citindu-se raportul vice-comitetului la cuvântul protopopul Pepa și ține o vorbire, care-l face onoare vrednicu lui protopop și care după însemnările ce mi-le-am putut face este următoarea:

Onorată congregație!

Deoarece-ce în raportul vice-comitetului nu este făcută amintire despre schimbările făcute ori luate în plau să se facă în corpul funcționarilor, îmi exprim dorința că despre aceasta pe viitor asemenea să ni-se raporteze. — Am auzit că în comuna Nicolintul-mare care aparține cercului Bisericii-albe, în Februar. a. c. s'a ținut sub conducerea protopopului Somogyi alegerea de notar comunal și că la acest post au competit și 4 Români calificați. Dar ce s'a întâmplat? Protopopul din Biserica-albă dintre cei patru recurenți, n'a candidat pe nici unul. A candidat însă la locul întâu pe Lóssa Zoltán apoi pe notari: din Straja și Iassenova, aceștia din urmă să fim sinceri — erau numai strohmani. Am auzit și aceea, că în afacerea aceasta a umbat și o deputație la dl vicișpan, însă dl vicișpan a îndrumat o earșă la protopop. Notez că comuna Nicolintul-mare este o comună curat românească.

Dup'acestea întreb: adevărată este aceasta, are vicișpanul despre asta cunoștință și dacă da, aprobă procedura protopopului care delăstăra pe candidații români în aceste locuri și ce măsuri are de gând să iee? În cazul conerat s'ent protopopului *motiv justificat să excludă pe Români din candidație? Ori am ajuns până acolo în comitatul Timișorii ca să fie considerată de crimă dacă cineva s'a născut Român? Asta să ni-o declare dl comite suprem și vice-comite ca cel puțin să fim odată în curat cu situația. Căci noi Români formăm doar majoritatea relativă a comitatului și destul de trist că în întreg comitatul nu suntem reprezentați nici măcar prin un protopop român! Ce zice la aceasta dl comite-suprem? Aceasta este era „lege, drept și dreptate” în comitatul Timișorii? Știu că legea prescrie, că cel puțin 3 reflectanți trebuie candidați și că fibrișul din Biserica-Albă crede că a corespons datoriei sale în sensul legit când a candidat trei înși, dar știu și aceea, că legea este pentru a fi aplicată în folosul binelui public și nu pentru a abusa de dispozițiile ei, d'asemenea nu este exclusă posibilitatea că alegătorii să voiască a face abuz de dreptul lor electoral, voină a alege pe un astfel de candidat care după forma este calificat, dar cade sub alte excepție d. e. sub excepție morală, în casuri de aceasta nu numai drept dar și datorință are fibrișul a împedea aceasta folosindu-se de dreptul său de candidare; dar dimpotrivă în cazul contrar când dintre reflectanți nici unul nu cade sub vre o excepție, protopopul nu numai drept dar datorință are față de recurenți și față de binele public a-i candida pe toți. Aceasta este spiritul și rațiunea legit și într'alt loc așa se și întâmplă, cum s'a întâmplat în cercul Buziașului la alegerea de notar din comuna Silas, unde protopopul a candidat pe toți 8 recurenți și a*

dat în chipul acesta posibilitate alegătorilor să alege pe cine voesc. Dacă asta se poate în cercul Buziașului, de ce nu s'ar putea, și în cercul Bisericii-albe? Ori nici acum nu s'a lasat protopopul din Biserica-albă de deprinderile sale basibuzuești? Încă tot nu vrea să rupă cu vechiul sistem? Asupra acestora aștept răspuns pozitiv și îmi rezerv dreptul a face o propunere măsurat răspunsului ce voi primi.

Acum trec la partea raportului vice-comitetului în care se ocupă de școale pentru că raportul vice-comitetului constată rezultatul mediu al progresului instrucțiunii în școlile de stat de „bun” în cele comunale și private de „destul de bun” și numai în școlile confessionale la o unică parte din ele e „suficient” ear la cealaltă de „excepționabil”. Întrub pe dl vice-comite, de unde a luat datele acestea pentru că date exacte și sigure despre rezultatul instrucțiunii în școlile confessionale numai pe calea consistoarelor respective poate primi și regret din cale afară că dl vice-comite prezintă o astfel de iconanță despre școlile confessionale ministrului de culte și instrucțiune publică, pe de altă parte este prea curios că numai pe cele de stat și comunale le laudă. Nu-mi va lua în nume de rău dl vice comite dacă mă voi ocupa puțin aci de o școală comună, care școală în decurs de doi ani n'a avut nici un copil deobligat de școală, a avut însă învățător regulat cu 900 cor. salariu și locuință; mai departe zidirea școlii și ajustarea salei de învățământ a costat respectivei comune politice peste 3000 coroane și prin aceasta comuna a ajuns la sapa de lemn. În școala aceasta rezultatul instrucțiunii a fost totdeauna bun, de ce? Pentru că școala aceasta a ridicat o dl inspector școlar și comisiunea permanentă comitatensă an în Octomvrie a și închis o. Comuna aceasta s'aracă, și deamă de compătimit este Icloda în cercul Buziașului, comuna în care nu sunt mai mulți de 600 suflete și acolo două confesiuni; greco-orientală și greco-catolică susțin școale.

Rog pe dl vice-comite să fie pe viitor mai circumspect în publicarea astor-fel de date.

Vorbirea protopopului Pepa prin tonul ei hotărât și demn a produs generală senzație. N'au fost dedați păreții acestei sale cu voce care să apere interesele orșitului nostru popor, cari în comitatul acesta unde dănsul e în majoritate, prin tipuri ca Gall și Voicu Hamsea, tipuri de umilire și degenerescență a firei neaoșe românești.

Salutăm pe protopopul Pepa pentru aceasta purtare vrednică de numele de Român!

I-a răspuns șișpanul Molnár și constatăm că răspunsul a fost — între împrejurările date — încă destul de cinstit. A în tonat că reprobă purtarea protopopului dacă pe cei 4 înși pentru aceea nu i-a candidat pentru-că au fost Români. Dacă însă a avut motive cu privire la calificarea lor, atunci a procedat corect. Nu face deosebiri între cetățeni pentru naționalitatea ori religia lor. Până ce va sta în fruntea comitatului naționalitatea nimăruia nu va fi pedecă ori favor pentru înăntarea lui.

Protopopul Pepa însă fiind-că răspunsul șișpanului s'a perdit în generalități și n'a intins esul concret, n'a luat acest răspuns la cunoștință, adăugând că sunt frumoase vorbele dar altfel sunt faptele.

Ziarul din loc s'ocupă toate cu vorbirea protopopului Pepa, comentând o firește din punctul lor de vedere.

„Astel „Temesvarer Zeitung” scrie: Un schimb de idei viu s'a născut asupra raportului vicișpanului. Protopopul Buziașului Pepa a încercat să provoace o discuție naționalistă, s'a putut însă iute convinge că sala comitatului Timișoara nu este locul priincios pentru astfel de încercări (Nu mai spune, neamțule de ungur! N. Red.)

Sedința viitoare s'a anunțat pe două zi la 9 oare.

În preajma examenelor.

(În atențiunea Venerabilului consistoriu din Oradea Mare.)

Sunt de șapte ani învățătorii confessionali și ca atare am luat parte la mai multe examene pe sate atât în protopopiatul nostru, cât și în alte protopopiate. Am mers pe de o parte să ved, ear de pe alta parte să mă conving despre deurgerea examenelor. Și cu inimă plină de durere trebuș să declar, că ținerea examenelor lasă foarte mult de dorit.

Acelea până acum nu s'au ținut și nu au decurs așa precum se cere, cea ce numai în paguba învățământului și a școlilor a fost și sunt. Vina au fost domni protopopi (onoare excepțiilor!); cunosc un domn protopop, care nu are în vedere scopul sublim al școlilor și a învățământului nostru ci numai interesul său personal. Și să vedem ce a făcut acel lemn protopop?

Acel dascăl, care i să închină și i se căciulesce până la pământ poate să doarmă tot anul, căci esamenul „succede”. Aceasta nu i-a fost rușine a unui protopop a mi-o spune chiar și în față, zicându-mi: „Dela mine atâră să „suceadă” ori să „nu succedă” esamenul cutărui învățătoriu. „Ați mai auzit așa ceva? Și întru adevăr așa s'a și întâmplat.

Să vedem exemple! M'am dus în comuna S..... În acea comună a funcționat și funcționează și azi învățătoriu un om simpțu, care doară nici școlile populare nu le a absolvat căl abea își știe scrie și numele. Acest om în tot decursul anului n'a propus nimic în școală, dar fiind „idolist” și poate că a dat... și ce să vezi la esamen? Minunea minunelor! esamenul i-a „succes” și domnul protopop l'a declarat de „bun” ear pe „om” l'a laudat până la ceriu.

Am mers mai departe în comuna O... Acolo învățătoriu om cu clase, cu enafă cațiușe, om serios și conștiincios chemării sale. Esamenul elevilor a fost pe neașteptate. Dar în urma urmelor ce să vezi? Dl protopop l'a declarat esamenul de slab ear pe învățătoriu l'a îndrumat la diligență mai mare. Și pentru ce acestea? Pentru că învățătoriu fiind om serios, nu i se închină și căciulesce și poate pentru că...

Mi-ar trebui coloane întregi ca să descriu mersul tuturor examenelor; de acest nici nu voi încerca acum de odată a le descrie toate, mai spun însă atâte, că afară de acea că unor învățători nu le-a „succes” (protopopul zicându căva unii: nu ție roșii d-tale a mânca sudoarea acestor bidoameni? (aratând spre acestia).

Acum să vedem cum și vor impli acești învățători chemarea lor în viitor.

De sigur cel dintăiu va zice întă sine: pentru ce să mă necăjesc și pentru ce să mă oboșesc plămânile cu copii, căt eată în anul trecut n'am propus nici totă și esamenul totuși mi-a succes. H că mă voi ocupa și în viitor cu „chaugeris și din ce voi dobândi, voi da... și esamenul im va succede și în viitor.

Al doilea (calificatul și zelosul) sigur earșă va zice: eată, cât a fost an întreg m'am nisuit, m'am dat toată puterea, am lucrat cu zel și abnegațiune totuși munca mea îl protopop a respăti cu rău! Pentru ce să mă mai nuzesc și întru adevăr nici nu va munci doarmă.

Dar poporul care a auzit dejenire ce va zice?

Va zice: pentru ce să mă trimite copii la școală și pentru ce să mă plăti plăta dascălului, că eată chiar Măr Sa protopopul a zis în fața noastră, dascălul nu învață copil nimic!

Ce sunt și ce arată toate acestea?

Am mai spus, că sunt numai interese cari după cum zisei, sunt în detrimentul învățământului și a școlilor noastre confessionale.

Ar fi timpul suprem, ca toate acestea să se delăture. Și acest rău ce a dominat până acum cred că numai așa s'ar putea elimina, dacă și în districtul consistoriului din Oradea-Mare se va introduce respective se vor numi la esamene în fieste ca a protopopiat Comisari Consistoriali, care este introdus în districtul Consistoriului din Arad. Introducându-se aceasta, școlile noastre peste puțin timp vor avea altă înfățișare.

De sine se înțelege, că de comisari să fie numiți numai indivizi din sinul învățătorilor și încă din cei buni. Com-

sării să fie străin. Înțeleg: să nu fie în care se află, ci în alt protopopiat străin.

Agendele comisariului să fie:

1.) Să participe la esamenul în toate comunele unde va fi numit; de sine se înțelege că pe lângă un oareș care din comună solvită de comuna respectivă.

2.) Să pue întrebări elevilor (acestea să se consulte a să lăsa învățătorului răspunsuri) și să fie atent bine la toate răspunsurile lor.

3.) După ce esamenul s'a eschizat, sub prezidiul protopopului conferință și împreună cu învățătorii și oaspeții (de cumva se vor afla) să țină numai decât conferință didactică. În această conferință esamenul să se pue sub critică respective să și suie fiesce care observarea sa și tot odată să și clasifice acel esamen.

3. Să ia protocol (acesta ar fi bine când s'ar afla gata tipărit în fața Incului despre mersul și clasificarea esamenului și acest protocol luat în fiesce care comună deosebit și subscris de protopopul concernate, de directorul local și de cei lași oaspeți să l'ubstească de-a dreptul la venerabilul consistoriu.

Suntem în buna speranță, că având în fruntea venerabilului nostru consistoriu pe prea bunul și de toți iubitul nostru vicariu episcopesc Vasile Mangra, căruia i zace la inimă atât prosperarea învățământului cât și cauza noastră, repet: suntem de buna speranță, că rugarea noastră ni-o va implini cât de curând.

Miersig, la 1 Mai 1903 s. n.

Iulian Paguba,
inv.

Dela sate.

— Fapte de laudă. —

Pecica, la 22/IV 1903.

Moșneagul Iancu Bodrogean, — azi în vârsta de 81 ani — este și a fost unul dintre cei mai de frunte oameni ai comunei noastre, căci prin anii 1865—1871 a fost jude comunal, apoi a fost pres. com. par., a fost membru în comitetul parochial și comunal, — acum la bătrânețe sale, și-a adus amint. de sfânta noastră biserică și din voie liberă în anii trecuți a făcut o fundațiune, donând bisericii 2 lanțe de pământ în valoare de vre-o 320 cor., cu scopul, ca din venitul acestui pământ să se ajutore pruncul care cerceta școlile. . . A făcut un rând întreg de odăjdii în preț de 110 cor. A cumpărat un policandru de sticlă în preț de 260 cor., o icoană care reprezintă mormântul D-lui Iisus, o pîrche de cunună frumoasă de bronz și un policandru de bronz în valoare de 240 cor. Anul trecut și a făcut aici la noi o ovodă comunală imponentă, pe turnul ei însă în loc de cruce a fost pus numai un glob, bătrânul Bodrogean nu s'a odihnit până nu a căpătat permisiunea de a pus pe spesele lui o cruce frumoasă carea să vestească și să arete lumii că creștinii suntem. Aceasta cruce a costat 50 cor.

Nu s'a mărginit însă Iancu Bodrogean numai la acestea, ci văzând el, că biserica noastră din anul 1863 de când a ars, nu are în turn orologiu, dorința lui cea mai ferbinte a fost să facă și un orologiu în turnul bisericii. Acesta însă n'a fost numai dorința lui ci a fost dorința întregului popor din Pecica fără deosebire de religioasă ori naționalitate. Iancu Bodrogean a satisfăcut acestei dorințe a lui și a poporului, căci a făcut prin măestrul din Batavia, N. Barkocz un orologiu la biserică în preț de 800 cor. Acest orologiu care — de altcunem e foarte efin — cu adevărat este un lucru artistic, făcut de mîna proprie a măestrului Barkocz Stefan, tot din oțel. A dona și de Paști orologiu a fost adus și sfințit. Oroglogiu s'a așezat în mijlocul bisericii și la sfîrșit pricisnel toți trei preoții au eșit în mijlocul bisericii și au sfințit orologiu. — A fost acesta un moment înălțător. Biserica plină de credincioși de pe fețele cărora se putea ceti bucuria ce o simțesc, căci li-sa împlinit dorința de a avea orologiu la biserică, ear bătrânul Iancu Bodrogean cu lacrimi în ochi asculta predica rostită de părintele Dr. Barbu, în care a înșirat și spus toate donurile câte a făcut acest bun creștin,

dorindu-l ca să trăiască la mulți ani. La sfîrșit predica întreg poporul a erupt într'un puternic „să trăiască” la adresa lui Iancu Bodrogean. Sub decursul sfîntei liturgii s'a dus un țas, în care s'a colectat măestrul orologieriu 14 cor. 90 fil. Acum a rămas ca orologiu să fie pus numai la locul său și de acolo să vestească timp îndelungat numele lui Iancu Bodrogean, care prin aceasta s'a făcut nemuritor pentru locuitorii comunei noastre.

Stefan Roja,
învățător.

Despre progresul învățământului în școala populară.

(Urmare.)

6. Frecventarea școlii.

Pentru a putea lucra cu succes un lucru trebuie să lucrezi neîntrerupt și să ai la mîna toate celea de lipsă pentru reusarea acelui lucru. Așa e și cu învățămîntul. Ca să poți progresa trebuie să ai la cine preda învățămîntul adică: să umbli școlarii regulat la școală. Dela școala regulată cu școlarii regulat în toată vremea să poate aștepta mult; până când la noi aceasta cu durere trebuie să o spunem nu prea este. Cu toate ordinațiunile superioare pentru pedepsirea părinților, masa poporului fiind incultă, mai bine solvește decât să trimiță copil la școală regulat, și numai așa poate fi școala bună dacă își va da învățătorul energie de fer, și se va acomoda la ceea ce scrie în punctul 7, referitor la persoana învățătorului

7. Ordinațiunile superioare.

Ordinațiunile superioare care să refere la școală și învățător ar fi foarte bine să se imanueze de loc învățătorului spre știre și conformare. Au fost și sunt cazuri că superiorii trimit ordinațiuni ponderoase, și nu se imanuează de loc învățătorului, sau de fel, și prin aceasta stagnează mult cauza.

Deci ar fi foarte consult, și timpul suprem, ca ordinațiunile relativ la director și învățător, să se îndrume directorii școlarii, ca imediat să le imanueze învățătorului pe lângă subscriere, că le-a văzut și confirmat, și aceasta de loc să se trimită inspectorului școlar.

8. Examenul.

Examenul este oglinda activității unei școle. Aici se vede truda și ostăneala muncitorului bun, sau rea. La examen însă trebuie să se observe toate regulile, de cel competent la conducerea examenului. Să nu să facă părtiniri nici în o privință, ci numai drept să se purceadă, și conștiințios.

Să nu fie cu privire la persoană, ci numai la progresul prestat cu școlarii. Și poate s'a înțeles, că învățătorului i-s'a făcut elogiu de merit, cu toate că n'a meritat, — sau din contră: a fost făcut atent prin neîndestulare, cu toate că a meritat laudă. În cazul întâiu nu este la loc, pentru că nu să nisuește pe viitor; eară în al doilea să nimicească energia desvoltată de învățătorul respectiv. Deci să se purceadă la examen în toate și peste tot cu cea mai mare conștiințiositate, după toate principiile și regulile didactice. (Va urma.)

Fuga lui Petru Rareș.

Văzînd Petru Vodă că l-au improsurat vrăjmașii de toate părțile, și ai săi l'au părăsit toți, lăsat-au scaunul, și s'au dus spre munți; unde, cunoscînd că nici acolo nu se va putea mistui, au socotit să treacă la țara ungurească. Și așa, aflîndu-și cale deschisă prin țirg prin Piatra, au trecut pre lângă mănăstirea Bistriței; și, lăsându-se ca să poată cevași odihni în munte, deasupra mănăstirii, văzînd-au, unde ca un roi din toate părțile, incunjurată mănăstirea, ca să-l poată prinde. Deci, cunoscînd el aceste, au încălecat pre cal, și singur au fugit să hălăduiască, în 18 zile Septemvrie, intrînd în munte într'adînc. Fără drum, fără povăț, au dat la strimțurî ca acele, de nu era nici de cal nici de pedestru; ce i-au căutat a lăsa calul. Și așa în șase zile învălîndu-se prin munte, flămînd și trudit, au nimerit la un pîrau în jos, au dat peste niște pascari,

carii, dacă i-au luat sama, cu dragoste l-au primit. Iară Petru Vodă, înfricoșîndu-se de ei, s-au spăimîntat, iară el cu jurămînt s'au jurat înainte-l cum îi vor fi cu dreptate, și nemică să se teamă. Iară el le-au dat lor 70 de galbeni, bani de aur; și văzînd ei galbenii, cu bucurie i-au luat, și l-au dus la otacul lor, de l-au ospătat cu pîne și cu pește fript, ospăț pascărase, ce mîncă și ei. Și dacă au înșerat l-au îmbrăcat cu haine proaste de a lor, și i-au dat comănac în cap, și l-au scos la Ardeal. Și fiind oaste ungurească de strajă, la margi e, i-au intrat pre dinșii ce oamenii sunt: ei au zis; suntem pascari.

Și așa au trecut prin straja ungurească, și nimene nu l-au cunoscut. Deci pascării l-au dus la casa unui boiaru unguresc, carele au fost avînd prieteșug mare cu Petru Vodă; ce pre Domnul nu l-au aflat acasă, numai pre jupăneasa lui; și pre taină spuseră ei de Petru Vodă; carea, înțelegînd de Petru Vodă, cu dragoste l-au primit la casa ei, și i-au făcut ospăț. Iară un voinic oarecine, ce fusese aprod la Petru Vodă, prilejindu-se într'acel sat, fiind scăpat și el într'acele răutăți, îi spuseră lui de pascării acei: ce venise din munte, știind el că Petru Vodă, au intrat în munți, și nimica de dînsul nu se știe și cugetînd întru inima sa, cum ar putea înțelege ceva de Domnul său, au mers la pascării să-l întrebe; și dacă i-au văzut, îndată au cunoscut pre Domnul său, Petru Vodă; și au căzut de i-au sărutat picioarele. Atunci văzînd Petru Vodă pre credinciosu sluga sa, mult s-au bucurat și s'au mîngiet, și multe cuvinte de taină i-au vorovit, și îmblînzindu i-se inima, au dormit puțintel. Nici zăbavă multă făcînd, până a odihnire Petru Vodă, iară acea jupăneasă au gătit leagăn cu cal, și 12 voinici într'armați, și dacă l-au deșteptat, au eșut în leagăn numai cu acel aprod, și au mers pe locuiri fără de drum, până au sosit la casa unui boiaru unguresc, care și acela era prieten lui Petru Vodă; și acela dacă l-au văzut, cu dragoste l-au primit și l-au ospătat, și îndată i-au gătit leagăn cu șase cal, că loc de zăbavă nu era, că din urmă prinsese de veste oastea ce era a straja ungurească, cum Petru Vodă au trecut printre dîșii, și nu l-au cunoscut și s'au pornit după dînsul a-l cerca, ca să-l poată ajunge. Ce, Dumnezeu, celea ce-l oclmuitor tuturor celor ce i se roagă cu credință, au acoperit pe Petru Vodă, și i-au dat cale deschisă; și mergînd cu nevoiță au sosit la Ciceu: și Sămbătă, în răsăritu soarelui, Septemvrie 28, au intrat Petru Vodă în cetatea Ciceului, și au închis porțile. Iară cei ce-l goniau din urmă, văzînd că au hălăduit Petru Vodă dinaintea lor, s'au întors înapoi. Acolo plingere și tînguire era de Doamna sa, Elena, și de fiii săi, de Iliș și Ștefăniță, și de flică-sa Buxanda, și de alți căsași, pentru multă scribă ce le venise asupra-le, știindu-se din câtă mărime au căzut la atîta pedeapsă. Deci Petru Vodă au intrat în biserică de s'au închinat, mulțămînd lui Dumnezeu că l-a izbăvit de mîinile vrăjmașilor săi.

Iară Sultan Suleiman, Impăratul turcesc, cu oastea sa, în urma lui Petru Vodă la Moldova multă pradă și scădere făcînd țării, și bălînd-o, au ajuns până la Suceava. cu mare urgie și pedeapsă tuturor locuitorilor.

Ureche Vornicul.

Un preot vrednic.

A trecut un an de când comuna noastră are păstoriu sufletesc pre tinerul preot Teodor Șandru. Cum au început activitatea sa în cariera preoțească s'a îngrijit de înfrunșetarea bisericii noastre, S. Sa cu epitropul Irimia Andreș a colectat o sumă frumoasă de bani dela mulți credincioși, cu carea s'a făcut ușile

impărătești prin sculptorul Nistor Bosic din Berliște cu preț de 220 cor. — Mai multe femei evlavioase au donat bisericii nu înbrăcămînt frumos pe sântul prestol precum și două steaguri 60 cor. apoi un baldachin 60 cor. lucrate de pictorul Filip Matei din Bocșa Montană.

Aceste jertfe s'au adus bisericii la îndemnul sus numitului D. preot, carele a ținut la toate sărbătorile predică îndemnînd creștinii la înfrunșetarea lăcașului D-zeesc. A instruat tinerimea adultă (32 iosi) în cântările liturgice pe note, la sărbătorii mari au căutat foarte frumos spre bucuria tuturor. Au arangat și un concert cu un conținut de patru piese, alcărui venit a fost 80 coroane care venit s. bisericii s'a dat; din banii acestia cu 16 cor. s'a făcut „Mormântul D-lui” atât de necesar înainte de iunierii. Mai de parte a instruat corul și în cântările funebrale. Mi sau dat prilej să cercetez adeseori oarele de prolegere la cântările religioase lumestii, și m'am convins că tinerimea d. la noi cu mare dragoste înbrățișază arta cîntării. Și ce bine-l așa căud păstoriu dă povețe bune cîntăreților, și aceștia cu supunere ascultă de conducătorii lor.

Un membru de comitet parochial.

Mulțumită publică.

În numele comunei bisericestii Bucoveș aduc și pe aceasta cale mulțumită vrednicilor economi Ilie Peicuți care după vechiul obicei a făcut pînele necesare pentru S-tele Pașii, a cumpărat pe seama stei noastre bisericii luminile și toate necesare pe un an în preț de 60 coroane ear Ianaș Vasilion nr. 143 a lărunit pe S-tele Pașii pe seama S-tei noastre bisericii un potir în preț de 28 coroane. Dumnezeu să răsplătească mărinoșilor donatori cu bogatul său dar.

Bucoveș, Aprilie 1903.

Dimitrie Peicuț,
epitrop.

O adresă.

D-lui Nemeș, i-s'au adresat următoarele:

Nainte cu vre-o 10 ani, când s'a auzit, că are de gînd a face colonii pe Valea-Begeșului — au mers fruntași români, di protopop al Făgetului și di adv. Bradician cu o mulțime de preoți și țărani, la Budapesta să roage guvernul să nu facă colonii, însă glasul fruntașilor români a sunat în pustie, căci guvernul a făcut mai multe colonii, și mai are de gînd să mai facă, au făcut colonia germană Betlenhăza dar acești coloniști, nemulțămii fiind, se duc meru la America, până acum s'au dus vre-o 40 de familii, apoi colonia mare Igazfalva, care asemenea blastamă pe cei ce i-a dus în aceste locuri sterpe și neproductive: nemulțămirea lor s'a manifestat la alegerea ultimă de deputat, apoi încă o colonie numită Ujtelep, lângă oraș în Făget, aceasta colonie nu e completă, dar și la aceste coloniști se vede sărăcie și nemulțămire destulă apoi Bodofalva, Szaparfalva, apoi se vorbește că se va face o colonie la Monostur, ei alta la Brăzova. Din cele zise se vede, că coloniștii în genere nu sunt mulțămii dar cu mult mai nemulțămii sunt comunele românești căci acești coloniști sunt vâriți printre comune curat românești. — căci și-au perdat pașiu-n tul și pădurea și astfel desperare și sărăciea cea mai mare domnește în comunele românești, pentru că poporu neavînd loc de pășune, nu poate să țină vite, eară ca se țină vitele și hrana la cel mult 10 nu te poți susține dar cei mai mulți nu au de fel pământ ci trăsesc ea vai de ei lui, crînd în parte pe la alții.

Spectabile d-le! În congregația Caraș-Severin protopopul Lugojului Dr. George

Popovici, a descris soarta poporului român la care a ajuns prin aceste colonii, — nu se poate mai adevărat, — numai în Parlament, Dieta țării, oime nu și-a ridicat glasul să apere acest blând și bun popor; deci te rugăm pe Spectat D-ta ca să fii apărător și spriginitor sincer al poporului român și să adresezi

Escelenței Sale dlui Ministru de agricultură Dr. Ignatz Daranyi următoarea interpelație:

„Are cunoștința Escelența Sa dl. Ministru că cetățenii ungari, cari vorbesc românește de pe Valea Begheului din comitatul Caraș-Severin, prin coloniile făcute în mijlocul lor, au ajuns la neagra sărăcie și la estrema desperare, și are de gând ca să vină în ajutor poporului scăpat, prin aceea ca să dea și cetățenilor ungari cari vorbesc limba română pământ pentru pășunatul vitelor, din pământurile erariale — fie pe bani de moșie, cu preț cu care a dat și coloniștilor, ori măcar în arândă și special are de gând dl. Ministru să interzică facerea noii colonii din Brazova, Sint.ști, Batești, Margine și Branești, căci le aduce la neputință de ași ținea vite, unicul izvor de venit, pe lângă economia puținului pământ ce l' au; observ că nu este în interesul statului, a sărăci comunele deja existente, prin înființare de comune nouă căci știut este că un popor decăzut și sărac, nu va fie de nici un folos nici statului, neputând plăti dările publice, apoi dările comunale de cult și față de biserică“.

Această interpelație te rugăm să binevoești a o rosti în fața dietei către dl. Ministru de agricultură, siguri fiind că Escelența sa va da un răspuns mulțumitor, căci nu putem presupune ca înaltul guvern va face deosebire între cetățenii ungari, fie de ori ce limbă, căci averea și viața noastră o dăm când iubita patrie o cere dela noi, și în schimb cerem ca să fim egal tractați toți și patriei, căci patria e mama noastră a tuturor.

În nădejde că veți îndeplini rugarea noastră românem.

Burtea, Brașova, Marginea, Sint.ști, Batești, Branești la 30 Aprilie 1903.

Stimătorii:

Partene Palintoni, jude în Batești, Iosif Cerean, jude în Branești, Lazar Homojdean jude în Brașova, Mihai Bucur, jude în Marginea, Arsene Lazarescu, jude în Sint.ști,

Cinci Pini.

Doi oameni, cunoscuți unul cu altul călătoriu odată, vara pe un drum. Unul avea în traista sa trei pâni și celălalt două pâni. De la o vreme, fiindu-le foame, poposesc la umbra unei răchiți pletoase, lângă o fântină cu ciatură, scot fie-care pâinile ce aveau și se pun să mănânce împreună, ca să aibă mai mare poftă de mâncare. Tocmai când scoseră pâinile din traistă, iacă un al treilea drumeț necunoscut dindu-le ziua bună: apoi să roagă săi dea și lui ceva de mâncare, căci e tare flămând și n-are nimic merinde la dînsul, nici de unde cumpăra.

— Poftim, om bun, de-ți ospăta împreună cu noi, ziseră cei doi drumeți călătorului străin: căci, mila Domnului! unde mănîca doi, mai poate mânca și un al treilea. Călătorul străin, flămând cum era, ne mai așteptând multă poftire, se așază jos lângă cei doi și încep a mânca cu toții la pâne goală și a bea apă rece din fântină, căci altă udătură nu aveau. Și mănâncă ei la un loc tustrei, și mănâncă până ce gâtesc de mâncat toate cele cinci pâni, de parcă n'ar mai fi fost.

După ce au mîntuit de mîncat, călătorul străin scoate cinci lei din pungă și-i dă, din întâmplare, celui ce avusese trei pâni, zicând:

— Ține, frate, partea dumitale și fă

ce vrei cu dînsa. Ai avut două pâni în-țrăgi, doi lei și-se cuvin. Și mie-mi oprese trei lei, fiindcă-am avut trei pâni în-țrăgi și tot ca ale tale de mari, după cum știu.

— Cum așa, zise celălalt cu dispreț: pentru ce numai doi lei, și nu doi și jumătate partea dreaptă, ce ni se cuvine fiecare? Omul putea să nu ne dea nimic, și atunci cum rămînea?

— Cum să rămîie, zise cel cu trei pâni: atunci ași fi avut eu pomană pentru partea ce mi se cuvine de la trei pâni, iar tu — de la două, și pace bună. Acum însă, noi am mîncat de geaba, și banii pentru pâne îi avem în pungă cu prisos: eu trei lei și tu doi lei: fiecare după numărul pânilor ce am avut. Mai dreaptă împărțea de cât aceasta nu cred că se mai poate nici la Dumnezeu Sfîntul.

— Ba nu, prietene, zise cel cu două pâni: eu nu mă țin că mi-ai făcut parte dreaptă. Haide să ne judecăm și cum a zice judecata, așa să rămîie.

— Haide și la judecată, zise celălalt, dacă nu te mulțamești: cred că judecata are să-mi găsească dreptate, deși nu m'am tîrit prin judecări de când sunt.

Si așa, pornesc ei la drum cu hotărîrea să se judece. Si cum ajung într'un loc unde era judecătoria, se înfățosează înaintea judecătorului și încep a spune împrejurarea din capăt, pe rînd fie care; cum a venit împlinirea, de au călătorit împreună: de au stat la masă împreună, câte pâni a avut fie-care: cum a mîncat drumețul cel străin la masa lor, deopotrivă cu dînsul, cum le-a dat cinci lei drept mulțamită și cum cel cu trei pâni a găsit cu cale să-i împartă.

Judecătorul, după ce-l ascultă pe amîndoi cu luare amîinte, zise celui cu două pâni: — Și nu ești mulțumit cu socoteala ce s'a făcut, omule?

— Nu, domnule judecător, zise nemulțumit: noi n'am avut de gînd să luăm plată dela drumețul străin pentru mîncarea ce i-am dat; dar dac-a venit împlinirea de așa, apoi trebuie să împărțim drept în două ceea-ce ne-a dăruit oaspele nostru; așa cred eu c'ar fi cu cale când e vorba de dreptate.

— Dacă e vorba de dreptate, zise judecătorul, apoi fă bine de înapoște un leu istualalt, care, spui, c'a avut trei pâni.

— De asta chiar mă cuprînde mirare, domnule judecător, zise, nemulțumit cu îndrăzneală; eu am venit înaintea judecării să capăt dreptate, și ved că dumneata, care știi legile, mai rău mă cufunzi. De-a fi să fie tot așa și judecata înaintea lui Dumnezeu, apoi val de lume!

— Așa și-se pare dumitale, zise judecătorul liniștit; dar ia să vezi că nu-i așa. Ai avut dumneata două pâni?

— Da, domnule judecător, două am avut.

— Tovarășul dumitale avut-a trei pâni?

— Da, domnule judecător, trei a avut.

— Udătură ceva avut-ați vreunul?

— Nimic, domnule judecător; numai pâne goală și apă rece din fântină, fie de sufletul cui a făcut-o, acolo, în calea trecătorilor.

— Adînioarea, par'că singur mi-ai spus, zise judecătorul, că ați mîncat toți tot ca unul de mult; așa este?

— Așa este, domnule judecător.

— Acum, ia să statornicim rînduiala următoare, ca să se poată ști hotărît care câtă pâne a mîncat: să zicem că s'a tăiat fiecare pâne în câte trei bucăți deopotrivă de mari; câte bucăți ai fi avut dumneata, care spui că avuși două pâni?

— Șease bucăți ași fi avut, domnule judecător.

— Dar tovarășul dumitale, care spui că avu trei pâni?

— Nouă bucăți ar fi avut, domnule judecător.

— Acum câte fac la un loc: șease bucăți și cu nouă bucăți?

— Cînsprezece bucăți, domnule ju-

decător.

— Câți oameni a-ți n'încat aceste cînsprezece bucăți de pâne?

— Trei oameni, domnule judecător.

— Bun! Câte câte bucăți vin de fiecare om?

— Câte cinci bucăți, domnule judecător.

— Acum, ții minte, câte bucăți ai fi avut dumneata?

— Șease bucăți, domnule judecător.

— Și câte și-au mai rămas de întrecut?

— O singură bucată, domnule judecător.

— Acum să stăm aici, în ceea-ce te privește pe dumneata, și să luăm pe istalalt la rînd: Ții minte câte bucăți de pâne ar fi avut tovarășul dumitale?

— Nouă bucăți, domnule judecător.

— Și câte a mîncat el de toate?

— Cinci bucăți, ca și mine, domnule judecător.

— Dar de întrecut câte i-au mai rămas?

— Patru bucăți, domnule judecător.

— Bun! Ia acuși avem să ne întelegem cât se poate de bine. Va să zică, dumneata ai avut numai o bucată de întrecut, iar tovarășul dumitale, patru bucăți; acum, o bucată de pâne rămasă dela dumneata și cu patru bucăți dela istalalt, fac la un loc cinci bucăți?

— Taman cinci, domnule judecător.

— Este adevărat că aceste cinci bucăți de pâne le a mîncat oaspele dumneavoastră, care spui că v'a dat cinci lei drept mulțamită?

— Adevărat este, domnule judecător.

— Așa dar, dumitale și-se cuvine numai un leu, fiindcă numai o bucată de pâne ai avut de întrecut; și aceasta, ca și cum ai fi avut-o de vînzare; de oare-ce ași permit banii dela oaspetele dumneavoastră. Iar tovarășul dumitale i-se cuvine patru lei, fiindcă patru bucăți de pâne a avut de întrecut. Acum dară, fă bine de înapoște un leu tovarășului dumitale. Și dacă te crezi nedreptățit, dute și la Dumnezeu și las dacă și-a face și el judecată mai dreaptă decît aceasta.

Cel cu două pâni, care încotro șovăi, înapoște un leu tovarășului său, cam cu părere de rău, și pleacă rugînat.

Cel cu trei pâni însă, uimit de așa judecată, mulțamește judecătorului, și apoi ese zicînd cu mirare:

Dacă-ar fi pretutindene tot asemenea judecatori ce nu iubesc a li cănta cucul din față... cel ce n-au dreptate, n-ar mai năzui în vezi și în pururea la judecată.

Corcogarii, porecliți și apărători, ne mai avînd chip de trai numai din minciuni sau s-ar apuca de muncă, sau ar trebui ca în toată viața lor, să tragă pe dracul de coadă.

Iar societatea bună ar rămînea ne-bîntuită.

I. Creangă.

PARTEA ECONOMICĂ.

Stupăritul.

Prelegere populară.

(Urmare).

IV.

Ingrijirea ce trebuie dată albinelor peste iarnă și primăvară!

Peste iarnă, cât ține gerul, albinele nu ies de loc pe afară. În acest timp ele stau în nelucrare, așezate pe faguri în partea de sus a coșnițelor, nutrindu-se din mierea adunată anume pentru iarnă. Coșnițele rămîn peste iarnă în stupină, dacă aceea e făcută cum am spus anume.

Altcum apoi trebuie duse airea la adăpost. Contra gerului trebuie acoperite bine cu haine ori punînd printre ele otavă ș. a.

De șoareci încă trebuie să avem o deosebită grijă, a nu se putea încuibă pe la coșnițe că ne păgubesc, de oare-ce chiar neputînd strica nimic,

decît numai umblînd în lăuntru la faguri, mirosul lor neputîndu-l suferi albinele, în primăvară ușor își vor părăsi locuința. Asemenea și de cel mai mic sgomot încă trebuie ferite albinele. În timpul iernei albinele au puțină ieșire afară din trup, ceea-ce e foarte ușor de cunoscut, căci dacă ne uităm primăvara la ele când sboară afară, le vedem tare umflate la abdomen.

Iată deci o cerință acil E de lipsă a înlesni albinelor cat de timpuriu o ieșire afară spre curețirea abdomenului.

Spre acest scop, cam prin Februarie, când e o zi frumoasă, cum de multe ori se întâmplă pe acest timp, lasăm albinelor libertatea de a putea sbura afară din coșniță spre curețire. Așa se numește această ieșire afară a lor! Ne facînd acest lucru, ușor se bolnăvesc și mor albinele.

Vedeți pentru-ce n'au noroc unit de stupii... Ei ducînd peste iarnă stupii prin pod, ori celar, unde li îmbojesc cu haine, nici grije n'au de această curețire, până colo pe la „șinți“, când li scot eara afară la locul lor sub gard, ori pâlau, cum a dat Dumnezeu. Nu e mirare deci, dacă de multe ori li află morții, ori bolnăvindu-se mor și după ce li scot afară.

Când cu curățirea albinelor care se face la timpul spus, ori și apoi în o zi frumoasă, de cumva pe acel timp e vreme rea, stuparul se apucă și cu o peană de găscă, ori cu o pernița anume, mătură jos urliciunea ce s'ar fi adunat sub coșniță, împedînd astfel prăsierea verimilor, stricarea aerului și mucezierea fagurilor, cari altcum aduc boale albinelor. După ce a făcut aceasta, așază la loc cum au fost, cele puse contra gerului și

când a dat căldura, albinele își încep munca lor. Înainte cu ceva de acest timp, înăturăm cele puse contra gerului, curățim bine urliciunile și albinele moarte de prin coșnițe, lipim crepăturile ca să nu se nască cumva curent în coșniță, ceea-ce și lor le e stricăcios întocmai ca și nouă când deschidem ușa și fereastră de odată.

Tot cu această prilej se și cercetează stupii de au matcă sau ba.

Cercetarea la coșnițele obișnuite se face așa: luăm coșnița, o așezăm culcată pe un scaun, grijind însă ca tablele de faguri să nu stea una peste alta, ci să stea de sus în jos, adică în poziție verticală, și nu orizontală. Alungăm cu fum albinele în spre fund, desfacem încet tabla de tablă a fagurilor și aflînd ouă ori puș și semn că are matcă, ear la din contră e semn că n'are.

În coșnițele mobile putem și mai ușor afla aceste. Luăm cu clestele (anume făcute) ramă de ramă și uitîndu-ne cu îngrijire aflăm de are matcă, sau ba.

Aflînd vre un stup lipsit de matcă, li împreunăm cu altul, ne tocmai de frunte (în albnie) dar cu matcă. Stupul fără matcă primăvara nu e de nici un folos, de oare-ce nu se pot prăsi albinele. Este adevărat că albinele, cât ce se ved fără matcă, îndată își fac alta, din una dintre ele, dîndu-i mîncare mai multă și mai bună, dar din oniele la așa matcă nu ies decît trântori și așa reul în loc să scadă, crește. Un astfel de stup devine pradă altora și în cutînd pierd risipindu-se care încotro vede cu ochii pe la alți stupii. (Va urma).

Urmările socialismului.

Alegere cu vearsare de sânge. 7 morți și 22 răniți.

Invățaturile (?) socialiste au dat deja roade și în comuna Șepreus din comitatul nostru. La alegerea de primar întâmplată ieri, cei invățaiți de socialiști „să nu se lase“, socialiștii în frunte cu Iosif Matie, pe care-l voiau cu ori-ce preț primar, au provocat așa tulburări, încât gendarmeria s'a folosit de arme, trăgând două șapte. Au rămas pe loc impușcați 7 țărani și 22 sunt greu răniți.

Conducătorul de frunte, candidatul Matie, a fugit din sat; cel care a pus întâiu mâna pe pușca unui gendarm și a fost împușcat, Toma Toader, lasă în urmă-i 5 copii. Și ceilalți toți sunt părinți cari lasă mulțime de orfanți. Unul dintre ei, socialist cu gură mare, Iosif Velici, a stat 5 ani în temnița dela Gherla. Intre răniți este și o femeie ș'un copil.

Alegerea de primar a condus-o pretorele Csukay din Chișineu. El a candidat pe toți patru, cât i-s'au cerut. Poporul s'a împărțit însă în două; pe d'oparte cei cari se înscriseră la socialiști și voiau cu ori-ce preț să aibă „birou“ pe Iosif Matie și partidul fostului primar Iosif Pervu. Acesta a și învins cu 6 voturi.

Cei prostiți de socialiști n'au vrut să rabde însă înfrângerea ci s'au apucat de neorinduieli. Pe notarul Ioan Pătruș și pe medicul cercual Berényi i au strimtorat într'o odaie, de unde nu-i lăsă să iasă, ear pe gendarmii au început a-i lovi. Aceștia, 9 la număr, au tras două salve și nenorocirea atâtor familii fu gata.

Deoarece tulburarea în sat a crescut încă, s'au trimis la fața locului și un batalion de ostași, sub comanda d'lui căpitan Mihail Cioban. Spre seară însă, când au ajuns acolo ostașii, oamenii s'au liniștit și n'au mai fost nevoie de nicio intervenție.

Estă o a doua comună fruntașe care a căzut jertfă „invățaturilor“ socialiste.

Cel puțin să le fie de învăț celorlalte și să prindă minte: să nu se ia după vorba unor târâie brâu, cari după ce-i protestesc cu câte toate, pleacă p'aci încolo, ear poporul fanatizat ajunge în fața baionetelor gendarmilor, cari îi impușcă apoi fără milă.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 8 Maiu n. 1903.

Instalarea episcopului Aradului se va face Dumineca viitoare, la 17 Maiu n. Mandatar al I. P. S. Sale Mitropolitului va fi P. C. Sa protosincelul Dr. E. Roșca.

La ce i-a cumpenit socialismul? In ziua de 28 Aprilie n. locuitorii comunei Vădas din comitatul Aradului s'au înarmat cu furoi de fer, cu coase, lopeți și alte de felul acesta, și umăr la umăr vre-o 400 înși, s'au dus să ocupe — pământ, ș'anume: pășune, căci d'aceasta nu prea au. Au dus cu ei și vre-o câte-va mii animale de casă, pentru a le lăsa la pășune. Vorba era însă că pășunea „ocupată“ era a celor din Simonyfalva, care văzând străini pe pământul lor, s'au dus la geandarmi; aceștia au și venit iute și cu pușca încărcată, așa că celor din Vădas li-a trecut iute de glumă și-au tulit-o în pași destul de sprinteni spre casă.

Ajungând însă în sat, și-au descărcat necazul asupra primarului, pe care l'au prins și l'au scaldat cu silitr-un șanț cu apă cam verde ear pe

notar l'au silit să le facă scrisoare precumcă ei au drept la pământ...

Se vor alege însă cu temniță. Estă la ce-i cumpenesc „invățaturile“ socialiste.

Concertul din Baia Mare. Se știe că Asociațiunea a hotărât ca adunarea generală să fie ținută în Baia-mare în 9—10 August, ear cu acest prilej să se facă un concert artistic, ca de regulă.

Acum ne scrie colaboratorul din Cluj, că în privința aceasta s' a fost ținută o adunare convocată de tinerimea universitară deja în săptămâna trecută, când s'a hotărât ca tinerimea universitară va lua parte la concert cu un chor mare și cu cântăreți. Tot în săptămâna trecută o deputație a tinerimii a rugat — prin conducerea fruntasului Român Dr. Lucacu — și două forte concertiste artistice, ca să participe la concert; numele lor însă, conform dorinței comitetului — care numai mai târziu vrea să publice programul. — nu îl putem publica.

Un nou ziar în București. Foștii colaboratori ai „Epocii“, sub direcția dlui G. Ranetti, și având concursul mai multor fruntași ai partidului conservator, au scos un nou ziar, intitulat „Jurnalul“.

El variază și interesant. Afacerilor noastre naționale consacără rubrica separată, scriind cu multă căldură.

Urăm deplin succes confrăților nostri.

Puterea Ovreilor. In comitatul Sătmăruului dintre 217 arendași care în anul mai mare decât 100 jugăre, 169 sunt Ovrei; ei au în arenda cu totul 174.000 jugăre. Naște cu 10 ani dintre 205 arendași au fost Ovrei numai 135, având 162.000 jugăre. Proprietarii Ovrei azi sunt 135, având 94.000 jugăre. Naște cu 10 ani au fost numai 77, cu 45.000 jugăre.

Dela Sinodul arhidieceșan. Se scrie din Sibiu ca Jol la 30 Aprilie, I. P. S. Să d-l metropolitul a răspuns la interpelarea deputatului Farcas în cauza ridicării P. C. S. d-l arhimandrit vicar Dr. Ilarion Pușcariu la rangul de arhiepiscop. Spune, că a conferit privat cu episcopul sufraganeu, dar totdeuna a întâmpinat opoziția hotărâtă din partea lor. Văzând pornirea aceasta ostilă, nu a pus chestiunea și oficial în sinodul episcopesc, pentru-ca să nu provoace concludus nefavorabil cu privire la împlinirea dorinței.

Vineri prin votare secretă au fost aleși asesori onorari în senatul școlar, din cler: Vasiliu Damian, Gregoriu Pietos și Ioan Broju; dintre mireni: Dr. Liviu Leményi, Ioan de Preda. A. Vlaicu, V. Onil, Dr. G. Proca și L. Triteanu.

In senatul episcopesc, din cler: I. Droș, Gal, Șagău și Vas. Voina; dintre mireni: P. Cosma, Pant. Lucaș, Dr. I. Mihu, Dr. N. Vecerde, M. Cirlea și St. Stroia.

Profesor definitiv în secțiunea pedagogică a seminarului arhidieceșan a fost ales prof. prov. Nicolau Vătășan.

Fidanțare. D'zoara Maria Tănăsie din Arad și d' Alexandru Culcuie din Budiuț s'au fidanțat Dumineca trecută.

Să fie într'un ceas cu noroc.

Comunie. Primii următoarele: Ilie și Ecaterina Popa din Domașnia și Nicolae și Maria Ușonescu din Câmpa anunță căsătoria fiilor lor Ana cu Vasile, stud. teolog, ce se va celebra în biserica gr. or. română din Domașnia la 4/17 Maiu la orele 3 pi m.

Alegere de preot în Reșinari. Duminecă s'a făcut alegerea de preot în Reșinari. Candidații: Maniu Lungu invățator în Reșinari și V. Runcan adm. paroch. în Reșinari. A fost ales candidatul M Lungu cu 252 voturi față de candidatul V. Runcan, care a intrunit 51 voturi.

„Tipografia“, societate pe acții în Sibiu, își publică în „Foaia Poporului“ bilanțul pentru anul trecut. Pasivele se arată cu 87,992.97 cor.; ca pierdere 15,244.05. Intre obiectele, ce se vor pertracta în adunarea generală din 20 Maiu st. n. este propunerea direcțiunii pentru lichidarea societății.

In același timp primim vestea că li s'a abzis serviciul tururilor celor din tipografie. A fost o scenă înduioșătoare când tipografilor care cu atâtă revnă au muncit

ani d-arându-li s'a adus la cunoștință că nu le mai pot da de lucru, deoarece-ca în urma atâtor greutăți institutul se închide, licuidează.

In amintirea Episcopului Vasiliu Erdélyi. Sâmbătă, în 2 Maiu n., s'a celebrat în biserica noastră gr.-cat. din Beiuș liturgie și parastas pentru odihna sufletului fericitului episcop al Orășit-marit, Vasiliu baron de Erdélyi. Au pontificat: Rev. D. Augustin Antal, protopop, apoi I. Buteanu, dir. gimn., V. Ștefanică, prof. gimn., și T. Bulc prof. gimn. în biserică au asistat corpul profesoral, tinerimea gimnazială de ambele confesiuni și un public destul de numărors.

In scopul de a împropăta în memoria generațiunii de astăzi meritele episcopului Erdélyi pentru biserica și neamul românesc în general și în special pentru ridicarea la 8 clase a gimnaziului din Beiuș, lasăm să urmeze apretierea făcută de profesorul Traian I. Farkas în prețiosul D sale op „Istoria gimnaziului gr.-cat. de Beiuș“.

— Episcopul V Erdélyi scrie dl Farkas — înfățișat iubitor al bisericii și neamului său, care în zilele cele mai grele cu o rară dibicie a condus naia diocesei sale, apuș în mâna sa soarta acestui institut. Și Provedința l-a ajutat. N'a fost iertat ca gimnaziul nostru, această perlă nestimabilă, acest rodnic seminar al diocesei noastre să spușă! Cuminița probată a lui a servit și în această cauză de tot gravă, (era vorba s'ar să se completeze gimnaziul cu clase V.I și VIII. sau să se reducă ca gimnaziu-mic la 4 clase), dar și gingaș de călăuz corpului profesoral. Ear posteritatea li datorște mulțămii pentru serviciile prestate în aste timpuri critice. Episcopul și-a făcut datorița, ordonează, ca fiit săi suflați din întreaga diocesă să contribuie cu o botol lor la susținerea acestui gimnaziu. el toași deschide colecta cu considerabilă sumă. Acestui zel se poate mulțami, ca fondul gimnaziului a crescut la suma aproape de 90.000.

Delatarându-se astfel piedicile noii organizațiuni, Majestatea Sa, gloriosul nostru Domnitor Francisc Iosif I. prin prealabla Sa rezoluțiune din 18 Sept. 1853, recunoaște gimnaziul nostru de institut complet cu drept de publicitate și asigurază din fondul studenților un subsidiu anual de 3530 fl. m. c.

Dărnire. Locuitorul din Cînten Găvrilă Costan și soția Sena, cu ocaziunea sărbătorilor de Paști, au dăruit pe seama bisericii din loc, mai multe icoane sfinte, ștergari, măsurițe și lumini în preț de 40 coroane. Primească s'numiți creștini și pe aceasta cale mulțămii comunei bisericesti, și să-și stăe cât mai mult imitatori!

Cînteu, 30 Aprilie 1903. Ioan Dema invățator.

Reprezentările de adio ale d-șoarei Agata Birsescu. „Sămănătorul“ scrie: Strălucita noastră tragediă, care a purtat faima numelui românesc pe scenele mari ale atâtor țări civilizate, și a luat rămas bun — sperăm că nu pentru totdeauna — dela Teatrul nostru național, care o promise cu cel mai cald entuziasm, dar în curind fu nevoită a recunoaște că publicul capitalei țării nu-i ajuns încă la înălțimea înțelegerii unei arte cu adevărat desăvârșite.

Stăgna genială a scenei, care venise la noi cu desinteresarea cea mai curată și cu gândul să se dedice cu totul artei noastre dramatice, a îndurat cu reasigurare deceptiile cumplite pe cari li-le rezervau împrejurările și constăna de ele s'a hotărât să și reia șborul în sferele mai largi, mai senine și mai prietenoase ale vieții teatrale din străinătate. N'a vroit însă a se depărta cu supărare de noi, ci ne-a mai încântat de două ori cu puterea sublimă a geniului ei. Vinerea trecută a jucat în „Mesalina“, uimindu-ne și cucerindu-ne cu jocul desăvârșit în acest rol elastic al ei, cu care și-a câștigat lauri neneritori pe scenele mari germane. M. S. Regina și publicul distins, care asista în număr mare, i-au făcut ovăși entuziaste. Aseară, Miercuri, artista a debutat în mult îndatăta dramă a lui Maeterlink „Mouza Vanna“, ridicând rolul ideal al femeii a scriitorului belgian la perfecțiunea unei intrupări clasice. Sala teatrului, lojile și galeriile gemeau de lumea, care privia în extas deăsfășurarea triumfătoare a calităților dramatice strălucite ale artistei.

Aplause repetite, cunună de flori și o frumoasă manifestație a studenților au fost expresia unei admirații pe cât de sincere, pe atât de profunde a publicului. D'zoara Birsescu a mulțumit în termeni mișcători și a promis a mai reveni în țară. Noi nădăjdum s'o mai vedem adese-ori și-i dorim pentru s'enele străinătăți triumfuri, pe cari de sigur le va secera din belșug.

Petrecere. Tinerimea română gr. or. din Bătaonia din incidentul împlinirii a lor 30 ani dela stăruirea bisericii predă în Bătaonia la 10 Maiu st. nou 1903 în teatrul de vara al orașului reprezentațiune teatrală după care va urma petrecerea de joc în sala mare dela hotel „Korona“ la cari invită comitetul aringiator.

Cătră onor. nostri abonenti!

Rugăm pe toți onor. nostri abonenti să binevoiască a-și înoi la vreme abonamentele. Ne adresăm însă mai ales cătră domnii restanțieri cu rugarea, să binevoiască a-și achita cât mai în grabă restanțele, ca să nu fim siliți a sista expedarea foil la adresa lor.

Adm. „TRIB. POP.“

POSTA REDACȚIUNELI.

Hortense. Scrie numai sub numele său și sub pseudonimul vechiu și cunoscut. **Ilie Neamțu, Ternoava.** Am primit epistola D-Tale. Te laudăm, că bărbătește te-ai purtat. N'al nici o teamă: pedepsit va fi cel vinovat, despre care D-Ta numai adevărul l'ai scris.

Cât despre socialiști chiar în numărul de azi o să citești ce pot păți cei cari se iau după ei.

George Nelega, Hondol. Da, există. O redacteaza Dr. I. Sucu, avocat.

Timoteiu Borchescu, Borloveni. Adresează te dlui V. Tordășianu, Nagy-Szeben.

Dr. L. P., Viena. Adresează-te dlui D. Comsa, profesor. Sibiu.

Iosif Micu și Ilie Ureche, Coșteiu. Ne mulțămim d-Voastră faceți-le întâiu cunoscuta Consistorului, căci el este chemat să iee măsuri de îndreptare.

Sentinela. Corespondența n'are înțeles să se mai publice acum, e prea târziu! Mulțumiți-vă — ca și noi — cu bucuria că a căzut și Filip tatăl și Filip fiul. Alge-torilor bravi, salutare.

Ioan Faur, C. Trimiteți-ne de cele adunate din popor.

George S. Chendi, Nicolae Bozga, Victoria din Banat, Pavel Mic, C. Publicăm numai populare.

P. Daju, Bectherecul-mare. Adresați-vă întâiu cu aceste la Consistor.

Epifan Comloșan și Gligore Armenișan, soldat, Viena. Primit, dar de astea, deși sunt interesante, nu putem publica.

C. Chardu, Iam. Prea bine. Te rugăm deci să iat și D-Ta la cunoștință răspunsul.

PARTEA ECONOMICĂ.

Prețul spiritului din Arad, 7 Maiu.

Spirit rafinat, vânzare mare	118.—
„ „ mică	120.—
„ brut vânzare mare	116.—
„ „ mică	119.—
100 kilograme borhot uscat	12.80.—13.—

Bursa de grâne din Budapesta

50 chigr. grâu pe Maiu	c. 7.65—7.76
„ „ sêcară pe Oct.	6.54—6.55
„ „ porumb pe Maiu	6.09—6.10
„ „ ovês pe Maiu	6.07—6.08

Bursa comerțului cu porci din Kôbánya:

Raport dela 6 Maiu.	
Porci grași (ungari), per. peste 400 Kgr.	124—126 fl
„ „ „ până la 300	—
„ „ „ tineri până la 320	131—132
„ „ „ tineri „ 250	130—131
„ „ (sêrb) per. peste 260	129—131
„ „ „ până la „ 240	124—126

Red. respons. Ioan Russu Șirianu. Editor Ausel Popovici-Barcianu.

Inserțiuni și reclame.

Prapori și steaguri bisericesti

precum și lucrări de zugrav execută.

Ludovic Neisz

Arad, strada Chorin 2 și str. Hunyady 6.

10025/1902 tkvi ss.

Arverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. tiszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Tóth József végrehajtónak Kimpán Nicolaénó végrehajtást szenvedő elleni 4000 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. tiszék területén levő Kurtios közösgében fekvő a kurtiosi 1105 sz. telekjegyben A. I. 4. sor alatt foglalt ingatlanra 119 kor. becsértékben és a kurtiosi 1621 sz. telekjegyben A. I. 1-4. sor alatt foglalt ingatlanra 1278 kor. becsértékben az árverést és ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1908. évi május hó 29. napján délelőtt 10 órakor az igazságügyi palota I. em. megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alul is eladatul fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 100%-át vagyis 11 kor. 90 fill. és 127 kor. 80 fillért készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt I. M. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a ki küldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegáltatni.

Kelt Aradon, 1908. évi január hó 16-ik napján.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság

Zubor,

Mr. tiszéki bíró.

857-1908. tkvi ss.

Arverési hirdetményi-kivonat.

A mária-radnai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Prodanovics György aradi lakos végrehajtónak Verișan Nika szabad-helyi lakos végrehajtást szenvedő elleni 630 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a m.-radnai kir. bíróság területén levő a szabad-helyi 1173 sz. tkvi A. I. 1-6 rsz. 935/b 1375/b 1378, b 1632/b 2078/b és 3941/b hrsz. alatt foglalt ingatlanokra az árverést 1292 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1908. évi május hó 27. napján délelőtt 9 órakor Szabadhely közösgé-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatul fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 100%-át, vagyis 159 korona 20 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a ki küldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegáltatni.

M.-radna 1908. évi február hó 28-án a kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.

Polgár,

kir. albró.

Mő angajes la

CĂLCAT LUCIOS CA OGLINDA,

la case, sub condiții extra-ordinar de avantajoase. 941 5-15

Cu stimă

D-na Frohaska Ferencz,
Arad, Kapa-utca 47.

LADICS PÁL,

muzicant.

Arad, Strada Vesselényi Nr. 47.

Se recomandă onor. întreprinzătorilor de clădiri, precum și publicului mare, se angajează să execute ori-ce lucrare de acest jen.

Pe lângă prețurile cele mai avantajoase. 924 7-30

Primește deasemenea stăpîrea insectelor vătămătoare din locuințe.

Urm. lui Papp Kálmán,

atelier de aurării, arginterii și giuvaericale,
Arad, strada Fábán 12 (Casa Bonts).

Primește lucrări în aur, argint și giuvaericale, apoi aranjarea de altare, străformarea sau aurirea lor din nou. Prețuri efitine, serviciu prompt. 956 5-50

949 5-30

PĂLĂRIERUL

MÁLY ALBERT

-- ARAD, Piața Boros-Beni Nr. 8. --

Prim-ște colorarea pălăriilor de postav și paie, bărbătești și femeiești; asemenea curățirea și transformarea lor după moda cea mai nouă. *Călcarea cilindrelor*, transformările le efectuește cu preț prompt. Se primesc comande și din provincie.

Haine pentru domni

cu preț excepțional de ieftin după cea mai modernă croitură

Arad, strada Szent-Pál Nr. 3.

(Vis-à-vis de cafeneaua Erdélyi).

Din stoffe indigenă și englezească. Executarea cu gust. Deasemenea fac ori-ce reparaturi cu preț avantajos. Rog spriginul onoratului public.

Cu distincă stimă:

937 6-50

Wolster Izsó,

croitor bărbăteș.

LANCSÁRICS JÓZSEF

CIOBOTAR.

-- Arad, strada Nagyvaradi Nr. 3. --

prim-ște toate lucrările, care aparțin branșei sale, le efectuește după moda cea mai nouă, din materialul cel mai bun și pe lângă prețuri foarte moderate. 948 5-25

Năzuința lui e: ca prin lucrări conștinuoase să-și păstreze și pe viitor încrederea mușterilor săi.

Reparaturile se execută prompt și cu îngrijire.

Ujváry Árpád,

952 5-25

măsar, timplar și lucrător de portaluri,
Arad, strada Lázár Vilmos 4.

Se recomandă m. on. public spre executarea a tot felul de lucrări aparținătoare ramului de timplărie, precum aranjamente de prăvălii și birouri, lucrări de clădiri și portaluri din materie uscată pe lângă prețurile cele mai moderate. Executare promptă și solidă. Reparatură repede și efitin.

VÉGH ISTVÁN,

tăncăgiu de clădiri și lux,

ARAD, Boros Béni-tér Nr. 10.

936 7-25 (Colțul străzii Nádor).

Primește ori-ce lucru de ornament, acoperirea cu tinichea a clădirilor, turnurilor de biserică; mai de parte lucrări pentru introducerea apei, arangiarea odăilor de baie, a conducerii apei în bucătărie și la closet, repară țevile plesnite atât în loc, cât și în provincie, prețurile cele mai moderate, execuție promptă.

Kiss Albert,

tapiter și decorator.

Arad, strada Varjassy József 13.

Primește tot felul de lucrări de tapiserie și decorațiuni, confecționare de madrațe și ori-ce reparări cu cele mai modeste prețuri.

Canapele și madrațuri se găsesc în în permanență în depositul meu. 961 4-50

SEIDEL OTTO,

fabricant de caștili,

ARAD, Andrassy-tér Nr. 9

(vis-à-vis cu biserică).

Execut ori-ce fel de chipiu militar, postav finanțial pentru pompieri, pentru preoți și civili, calitate bună, preț moderat. 935 8-30

Spălătorie de albituri

și călcarea lor,

Arad, Strada Vesselényi Nr. 45.

Spel rufele să fie albe ca zăpada și calc strălucit gulere, manșete, precum și alte rufării. De asemenea și perdele. 953 6-25

Cu stimă

Véd. Lada Mihály.

P. T.

Imi iau voia a aduce la cunoștința M. On. Public, că în Arad, piața Szent Péter N-rul 4 (în casa d'ordinoară alui P. Visits) am deschis un

Institut de curățire chimică și văpsire de postavuri.

Întru toate corăpunzător recerierilor mele. L'am aranjat în așa mod încât voi putea satisface și celor mai mari pretenții. Curățesc pe cale chimică, după sistemul cel mai nou, haine de bărbăți, femei și copii, apoi perdele, postavuri de mobile, broderii și parisoluri, precum și curățirea și văpsirea (în culori după plac) a tot felul de stoffe, — pe lângă prețuri prea avantajoase.

Apelând la binevoitorul concurs al M. Onor. public,

semnez cu deosebită stimă:

951 3-25

SAMUEL FRIED.

Pentru toate afacerile ce se ivesc cu ocaziunea motărilor am onoare a atrage atențiunea onor. public asupra lucrărilor de ori-ce ram de

Tapiserie și decorațiune

ce le efectueș în atelierul meu în Arad, în strada Vö. Esmarthy Nr. 3, vis-à-vis de teatru.

Unde pentru prețurile cele mai moderate efectueș precis

Lucrări nouă și reparări,

precum și îmbrăcarea meseilor de biliard.

Cu deosebită stimă:

UHERECZKY GÉZA,

952 8-50

tapetier și decorator.

Cel mai plăcut și cel mai bun preparat pentru văpsirea părului este

MELANOGENE

de culoare neagră și brunetă. — În timp de câteva minute prin acest excelent și nesticăcios preparat se pot văpsi în culoare neagră sau brunetă: părul, barba și mustața. — Această culoare e permanentă și nu se poate deosebi de culoarea naturală; nu se murdărește și nu se poate spăla nici cu săpun nici cu apă caldă. E nesticăcios și întrebuintarea e foarte simplă. Prețul preparatului e: 2 cor. 80 fileri. Preparatul, care

face părul blond,

ori-cărul păr, în câte-va minute, îi dă atât de plăcuta culoare blond-aurie, în culoarea inului, cenușie sau de ori-ce culoare dorită, fără-ca să atace părul. — Prețul: o sticlă 1 cor., o sticlă mare 2 coroane.

Poftiți a fi cu atențiune la marca de patentă!

TEA HAJDU

este un preparat probat în nenumărate cazuri pentru boala de pept și plămâni.

Se poate folosi cu cel mai bun succes în contra tusei, durerii de gât, răgușelii, în contra tusei măgărești, îngrețșării, în contra tuturor boalelor de pept; în contra îmbolnăvirii de gât, laringe, plămâni, în contra respirațiunii grele, a boalei de pept și a astmel etc.

Prețul: 50 fileri.

SPIRT CONTRA REUMEL

(spiritul „Mankós“)

se vinde în preț de 1 coroană.

S'a dovedit ca un preparat excelent în casuri de boala reumă, de cangrenă, amorțirea mușchilor, dureri de nervi, de crucea spinării, de junghieri, paralisit, amorțeață de mușchi și vine, precum și pentru înviorarea pielii etc. La slăbire din pricina bătrâneții, precum și la oboselile turiștilor, înainte și după ture mai lungi, ajută mult prin ungerea (frecarea) cu acest preparat (numai în exterior). S'a probat în casuri nenumărate.

Gutori FÖLDES KELEMEN,

apotecă și laborator chimic

Telefon 111.

în ARAD.

Telefon 111.